



תת"ע 7553/11/21 - מדינת ישראל נגד דוד יאיר מדרי

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 7553-11-21 מדינת ישראל נ' מדרי
תיק חיצוני: 20153108962

כבוד השופט מיכל דואני בהירי	בפני
מדינת ישראל	המאשימה
	נגד
דוד יאיר מדרי	הנאשם

החלטה

לפני בקשת הנאשם לפסוק לטובתו פיצוי, לפי סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

רקע וטענות הצדדים-

כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של אי ציות לתמרור 815 שסומן על פני הכביש, בכך שעבר על השטח המסומן, בניגוד לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961, סמל סעיף 5512.

הנאשם התייצב בפני ביהמ"ש, כב' השופטת ציפורה משה, ביום 15.12.21 וכפר במיוחס לו.

דיון הוכחות נקבע ליום 3.4.22.

יודגש כי העד התייצב למועד זה.

עם זאת, הנאשם לא התייצב. הנאשם נשפט בהיעדרו ודינו נגזר.

ביום 27.4.22 הגיש הנאשם בקשה לביטול פס"ד שניתן בהיעדרו. במסגרת נימוקיו ציין כי לא התייצב מפאת שכחה ועקב ארוע משפחתי שנקבע בהתראה קצרה.

המאשימה התנגדה לבקשה.

כב' השופטת ציפורה משה התנתה את קיומו של הדיון בבקשה בהפקדת 1500 ₪.

דיון התקיים ביום 12.6.22, במעמד הצדדים.

כך קבעה כב' השופטת משה:



"לאחר ששמעתי דברי הצדדים, ומלוא טענות הנאשם כי לא ביצע את העבירה כמו גם העובדה כי הפקיד סך של 1,500 ₪ כתנאי לדין בבקשה לביטול פס"ד ועל מנת שלא לגרום עיוות דין לנאשם אני מורה על ביטול פסק הדין אשר ניתן בהעדר ביום 3.4.22".

דיון ההוכחות נקבע ליום 14.8.22, בפניי.

במועד זה התייצב הנאשם אולם העד לא התייצב.

דיון נוסף נקבע להיום, 25.10.22. גם לדיון היום התייצב הנאשם אולם העד לא התייצב.

ב"כ המאשימה ציינה בפתח הדיון כי מבוקש לחזור מכתב האישום מאחר ולא ניתן לאתר את העד. ב"כ המאשימה הדגישה כי העד אינו עובד עוד בשירות משטרת ישראל וכל הניסיונות לאתרו, גם באמצעות מכרים ומשפחה, עלו בתוהו.

הנאשם אישר את ביטול כתב האישום אולם דרש כי יפסקו לטובתו הוצאות-פיצוי.

הנאשם טוען כי השקיע רבות מזמנו על מנת לאסוף את חומר החקירה ולהתייצב לדיונים בביהמ"ש. נטען כי נגרם לו חסרון כיס מכך שנדרש להתייצב בביהמ"ש, הן בדיוני ההוכחות והן קודם לכן, כאשר נדרש מענה לכתב האישום.

הנאשם ציין כי התביעה טענה לקיומו של סרטון בתיק, אך לאחר התברר כי לא קיים סרטון ועל כן לא ניתן היה להרשיעו כפי שגם טען בתחילה לחפותו.

הנאשם ביקש להפנות בסוגיה זאת **לע"פ 3583/94 גיל לעדן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו), מיום 23.11.94 (להלן: **"פס"ד לעדן"**) ביהמ"ש דן במצב בו לא קיים חומר חיוני להרשעה.

ב"כ המאשימה טענה כי אין מקום לפסוק הוצאות משלא מדובר במקרה קיצוני או בלתי סביר. נטען כי התביעה ניסתה לחסוך בזמן שיפוטי אולם הנאשם התעקש על רכיב ההוצאות ועל כן נקבע דיון נוסף. גם לעניין הפקדת הסך של 1500 ₪ נטען כי אין מקום להשיב את הסכום לידי הנאשם.

ב"כ המאשימה מפנה לפסיקה - ע"פ 1382/00 **בן ארויה נ' מדינת ישראל**, (פורסם בנבו), מיום 6.6.02 (להלן: **"פס"ד בן ארויה"**) וטוענת כי מאחר ומדובר בזיכוי "טכני" מחמת היעדר הוכחה ולאחר שלא ניתן היה לאתר את העד, אין מקום לפצות את הנאשם.

כמו כן, מפנה ל- רע"פ 4121/09 - **עו"ד רותם שגיא נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו), מיום 2.3.11 (להלן: **"פס"ד שגיא"**) ומציינת כי לביהמ"ש נתון שיקול דעת. ביהמ"ש יתערב ויפסוק פיצוי רק במקרים בלתי סבירים, ואין זה המקרה אשר לפנינו.

דיון והכרעה-

סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 קובע שתי עילות בהתקיימותן נאשם אשר זוכה בדיון עשוי לזכות בפיצוי. לשון הסעיף:



" (א) משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שייראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור".

אם כן, העילה האחת, כי לא היה יסוד להאשמתו של הנאשם.

העילה השנייה, כי התקיימו נסיבות אחרות המצדיקות זאת.

במסגרת העילה שעניינה "נסיבות אחרות המצדיקות", חילק ביהמ"ש את העילה לשלושה סוגים של נסיבות: נסיבות שעניינן הליכי המשפט בכללם, אופי זיכוי של הנאשם ונסיבות אישיות של הנאשם (חיצוניות למשפט), ר' ע"פ 4466/98 **דבש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(3), 73.

ביהמ"ש הבהיר במספר הזדמנויות, כי גם מי שחלף על פני משוכה זאת, קרי- התקיימות אחת משתי העילות, אינו זכאי לפיצוי באופן אוטומטי.

לשון הסעיף נוקטת במילה: " רשאי " , לא בכדי.

המילה "רשאי" מקנה לביהמ"ש שיקול דעת בגדרי סעיף 80 לחוק העונשין .

מחד, ביהמ"ש ייקח בחשבון את הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכפה עליו , בכלל זאת פגיעה בכבודו, בפרטיותו, בקניינו , לעיתים גם בחירותו.

ההליך הפלילי אף כרוך לעיתים בעלויות כספיות ניכרות- כגון מימון הוצאות ההגנה, פגיעה אפשרית ביכלת ההשתכרות.

מאידך, ביהמ"ש ייקח בחשבון את האינטרס הציבורי באכיפת החוק- הצורך לאפשר לגורמי אכיפת החוק לבצע מלאכתם נאמנה וללא חשש.

עוד במסגרת השיקולים יש להימנע ממצבים בהם התביעה לא תיסוג בה מכתבי אישום , במקרים הראויים, ותמתין להכרעת בית המשפט, בשל החשש כי תחוייב בהוצאות.

במקרה דנן- המאשימה חזרה בה מהאישום, לאחר שלא ניתן היה לאתר את העד.

יש להדגיש, העד התייצב לדיון ההוכחות הראשון, אולם הנאשם בחר שלא להתייצב.

לאחר שבוטל פס"ד שניתן בהיעדר ונקבע דיון הוכחות נוסף- רק אז התקשתה התביעה לאתר את העד והנסיבות מפורטות בטיעוניה. אציין כי העד אינו עובד עוד בשירות משטרת ישראל.

ביהמ"ש מצוין בפסיקתו כי בבחנו של ביהמ"ש שאלת זכאות הנאשם לפיצוי קיימת חשיבות לסוג הזיכוי - אם מן הספק הוא , או מוחלט.

בפס"ד בעניינו של בן ארויה צוין ביהמ"ש כי זיכוי מוחלט מושתת בעיקרו על קביעה פוזיטיבית כי הנאשם לא עבר עבירה, ואף אם כך נקבע, מדובר בשיקול בעל חשיבות אך בוודאי אינו שיקול בלעדי.



זיכוי מחמת הספק או זיכוי "טכני" - בהיעדר קביעה פוזיטיבית כי הנאשם לא עבר את העבירה, הם כשלעצמם אינם מצדיקים פיצוי הנאשם.

נכונים הדברים בעיקר בנוגע לעבירות תעבורה מסוג ברירת משפט.

גם בפס"ד בעניינו של שגיא, נקבע: פגיעת נאשם מפתחת הליך פלילי בעבירת תעבורה נשוא כתב האישום נמצאת במדרג הנמוך ביותר של פגיעות מעצם העמדתו לדין פלילי.

לנאשם אשר בפניו יוחסה עבירה מסוג ברירת קנס.

על כן- אין לומר כי עצם העמדתו לדין במקרה דנן פגעה בזכויות היסוד של הנאשם, בכבודו, בשמו הטוב.

אף הפגיעה בקניינו של הנאשם לצורך ניהול הגנתו אינה משמעותית באופן מיוחד, משלא הוכח אחרת.

עוד קובע ביהמ"ש ביחס לעבירות תעבורה בפס"ד בעניינו של שגיא: **"הטענה כי הטלת פיצוי במקרה דנן עלולה לפגוע באינטרס הציבורי בתפקוד רשויות התביעה ובהתנהלותן העתידית, אינה טענה בעלמא, ויש לה בסיס, בשים לב לאופיין הייחודי של עבירות התעבורה... מתן פיצוי במקרה דנן, על נסיבותיו המיוחדות ואופי העבירה נשוא כתב האישום, אינו עומד ביחס ראוי לנזק שעלול להיגרם לאינטרס הציבורי".**

ביחס לפסיקה אליה הפנה הנאשם- פס"ד בעניינו של גיל לעדן, לא מצאתי כי יש בה כדי לסייע לנאשם.

ביהמ"ש מציין:

"זה לא כבר יצא לנו לדון באופן היישום של הוראות סעיף 80(א) לחוק העונשין בע"פ 1524/93

מיכאלשווילי נ' מדינת ישראל [1], וקבעתי באותו פסק-דין, בעמ' 656, לאמור:

כאשר חומר הראיות המצוי בידי התביעה הוא כזה שהתביעה צריכה להבין שעל בסיסו הנאשם לא יזדקק כנראה להשיב לאשמה - הרי משמעות הדבר שעל התביעה להימנע מהגשת האישום, שכן אין יסוד מספיק להאשמה. אם היא בכל זאת מגישה כתב-אישום, והזיכוי הצפוי של הנאשם אכן מתרחש, אזי רשאי בית המשפט להעניק לנאשם פיצוי ולהורות על החזר הוצאותיו".

ראשית, הנסיבות בעניינו שונות.

גם מבלי הסרטון- היה על הנאשם להשיב לאשמה.

אין הסרטון מהווה ראיה בלעדית לא תקום הרשעה.

שהרי, ככל והיה העד מתייצב, ומוסר גרסתו, יכול וניתן היה להרשיע את הנאשם, גם על סמך עדות יחידה וגם ללא הסרטון כראיה תומכת.

שנית, גם בנסיבות דנן נוקט ביהמ"ש במילה: "רשאי", כך- מדובר גם אז בשיקול דעת המוקנה לביהמ"ש.

סיכומי דבר-

אין המדובר במקרה בו הוכח לאחר בירור העובדות כי הנאשם זכאי מעל לכל ספק, אלא בנסיבות בהן חזרה בה המאשימה מכתב האישום. כאמור- בנסיבות בהן לא ניתן היה לאתר את העד, לאחר שהעד התייצב לדין הראשון, אליו בחר הנאשם שלא להתייצב.



בהתחשב בסוג העבירה , בנזק שנגרם לנאשם ובנסיבות שתוארו לעיל, ומבלי להתעלם מכך שהנאשם התייצב פעמיים לדיוני ההוכחות - לא התרשמתי כי מדובר במקרה בעל נסיבות מיוחדות המצריך פסיקת פיצוי.

בקשתו של הנאשם לפסיקת פיצוי- נדחתה.

ביחס לסך של 1500 ₪ , שהופקד לטובת דיון בעניינו של הנאשם לביטול פס"ד, כפי שנקבע בהחלטת כב' השופטת משה-

הגם כי המאשימה התנגדה להשבת הסך כאמור, לא מצאתי כי הסך נדרש על ידו כתשלום. סך זה הופקד להבטחת התייצבותו ולקיום הדיון המבוקש.

על כן, כפי שנקבע בהחלטתי הנוספת מהיום- סך זה יושב לידי הנאשם.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ל' תשרי תשפ"ג, 25 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.